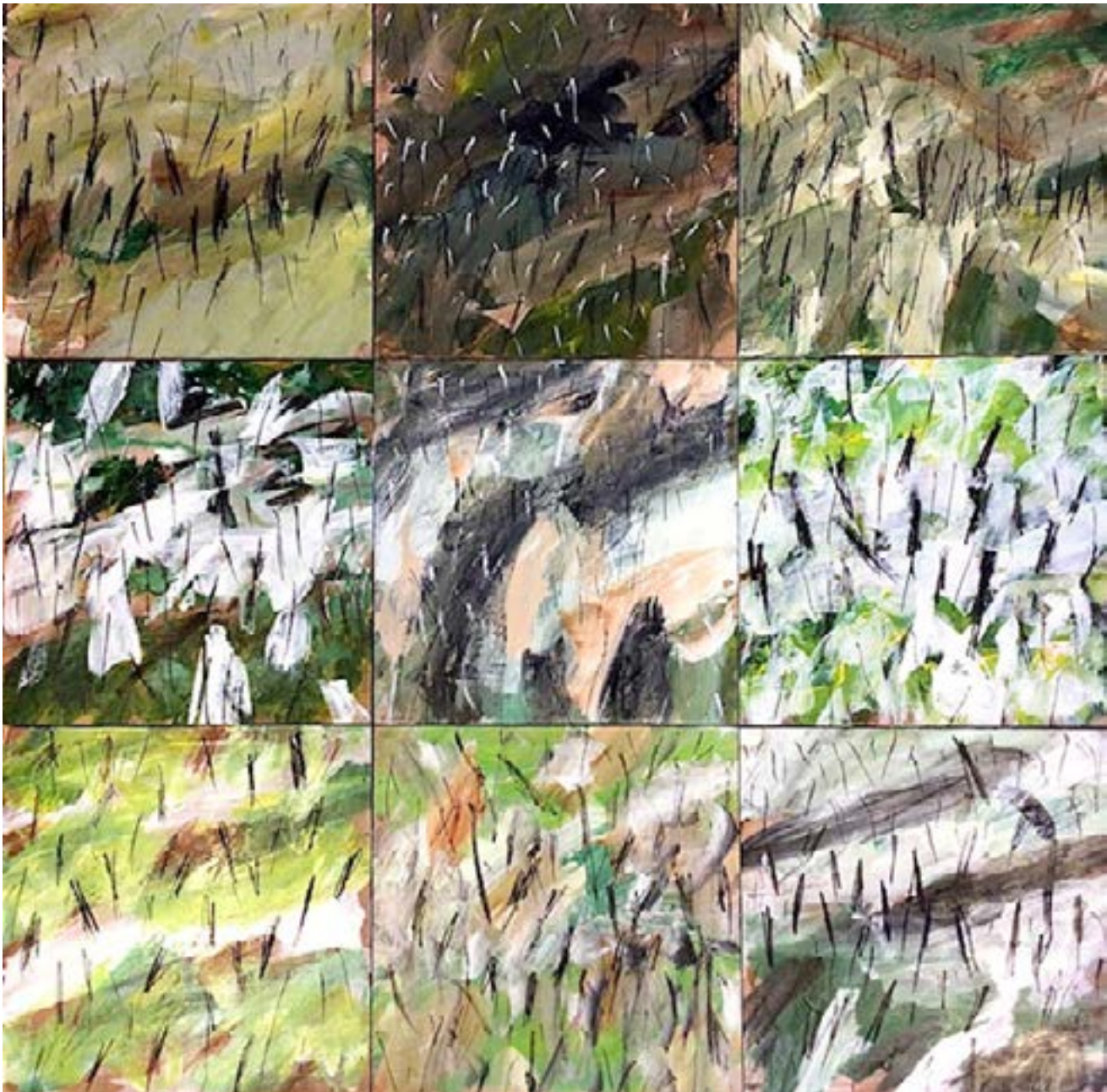

G E O

Határtalan művészet - Magyar föld a környező országokban - JADRİJA

GEO, AVAGY EGY HÉT A TITOKZATOS BORZ (FÉL)SZIGETÉN

Kedves hallgatóság, kedves művész barátaim, az a megtiszteltetés ért, hogy elmondhatom gondolataim a zömében a DÖME-hez, azaz Dunamenti Összművészeti Egyesülethez, illetve a DunapArt Művésztelephez kötődő, azaz a Dunaharaszti és környékén élő művészekből verbuvált nemes kollektíva GEO című tárlatáról. Mikó F. László képzőművész kezdeményezésére 2021 októberének első szűk hetét tölthettünk, jómagammal együtt kilencen, egy álomszép és teljesen háborítatlanul nyugodt légkörű adriai üdülőtelepen, Jadriján. A magam részéről, és ezt csak Nektek, kedves táborrésztvevőknek árurom el, hogy úgy tizenegy éve nem jártam tengernél, csak idén nyáron és Veletek, ősszel. Valahogy úgy éreztem mindig, hogy van fontosabb a nyaralásnál... Igaz néhány éve, egyszer majdnem eljutottam egy baráti társasággal a soha nem látott Görögországba. Éppen akkor kezdtem középiskolai tanári pályám, és a tanévkezdő értekezlet miatt végül beáldozva az előre kifizetett szállásköltséget, inkább a kötelességemet helyeztem előbbre. Emellett ott volt a másik munkahelyem, egy OKJ-s iskola, ahol művészettörténet és fotótörténet kurzusokat tartottam. Az utóbbi három nyáron augusztus elejéig óráink voltak, aztán persze a c*d is beütött. A lényeg, hogy valami miatt tényleg jó tíz éve mindig lemondtam a tenger-élményről. Nem titok: különösen szíven ütött, amikor egy akkor nekem még tényleg vadidegen embertől egyik szeptember végi estén – éppen egy budaörsi kiállítás megnyitón voltam egyébként – egy fb -üzenetet kaptam, „Kedves Eszter, örülnék, ha részt tudna venni”. Nos, akkor még nem sejthettem, hogy életem egyik jó döntését hoztam meg, de bevallom, kisebb nyomozást indítottam Laci személye után: több ismerősömet is kikérdeztem, vajon ki lehet ez a titokzatos férfi, aki így ismeretlenül is táborba mer engem hívni... Vissza a tengerhez. Mi magyarok már jó ideje tengertelen nép l vagyunk... Pedig a tenger, a Tenger az bizony olyan a világ nagy alapmotívumai közül, mint a művészeti ágak közül a zene. Ugyanis közvetlenül a lélekhez tud szólni. Talán éppen azért, mert a földi valóság sokszor zárt, „rabkalitka”-élményét fel tudja cserélni azzal a benyomással, hogy a lélek, és maga az ember is persze – eredete szerint – szabad. Sokszor önként vagy kényszerből (lásd világjárvány) zárt terekbe, zárt gondolatokba, mindenféle kötöttségekbe zárjuk teljes valónkát, sokat veszve ezzel. A tenger viszont, az abszolútum, a határtalanság, transzcendens jelképként valahogyan képes szembesíteni a mindenkori embert önmaga végtelenségével. Ha csak Adyt – akit egyébként sokat hallgattunk a kocsiban Lacival – nézzük meg ebből a szempontból, akkor a következőket állíthatjuk. Az Egyedül a tengerrel című sanzonszerű versében a tengerpart egy nyári románc helyszíne. „Tengerpart. alkony, kis hotel-szoba / Element, nem látom többé már soha.” Nem nyaralást, inkább terápiás célú utazást sejtet A kék tenger partján című vers: „Ahol mások élnek, szeretnek, / Én eljöttem ide betegnek, / Csókot temetni, / álmat dobni, / Nyugodt partokon nem nyugodni.” Ady költészetében a tengerszimbólum gyakran összekapcsolódik bibliai allúziókkal is (A megőszült tenger), vagy szerepelhet az abszolútum, az életút, a sors megjelenítőjeként. Például az „életteljességet” képviseli Az Értől az Óceánig című versben.

Nem eltávolodva a Nyugat íróitól, eszünkbe juthat a tenger-ábrázolások sorából Kosztolányi Esti Kornél-ciklusa is, habár mi nem vonattal, hanem autókkal közelítettünk a nagy kékség felé. Abban is más volt a helyzet, hogy Kornéllal ellentétben, aki késő kamaszkorát éli még a novellában – tehát egyfajta beavatás történetként olvashatjuk első igazán nagy utazását – azt hiszem mi mindannyian pont időben, és pont jól összeválogatva éreztünk. És akkor jött a tenger, amikor kellett. Kornélnak nem akkor jött, a novellaciklus számomra egyik legemlékezetesebb részletét idézve: „Idegességében egy ditirambot készített, ünneplő sorokat, hogy ezekkel köszöntse a tengert. Szavai lassanként megfagytak ajkán. A tenger késett.”

Summa summarum, és tényleg elnézést, hogy előjött belőlem az irodalmár, lehetőségünk nyílt tehát magunk mögött hagyni megszokott életünk rutinját, és csak az alkotásra, a szemlélődésre, a beszélgetésre, sétára, városnézésre, főzésre, fürdésre, forgatásra, borz-vadászatra, közös gondolkodásra összpontosítani. Óriási köszönetet illeti ezért Lacit, barátunkat, akinek lendülete, lelkesedése, problémamegoldó képessége és rugalmassága nélkül nem valósulhatott volna meg ez az őszintén baráti légkörű, vidám és kreatív együttlét és azt hiszem, mindenki nevében mondhatom, hogy mindannyiunk számára örök élményt jelentő találkozás egymással. Ki merem jelenteni, hogy nemcsak művek, hanem barátságok is születettek illetve mélyültek el Jadriján. És természetesen, mint általában minden művésztelepnek, ennek a mostaninak is volt egy spiritusz rektora, afféle totemállata, méghozzá az elhatározás, a tettekésség szimbólumaként emlegetett lompos farkú emlős, de erről majd később! A továbbiakban az alkotóról szeretnék egy-egy apró portrét rajzolni, illetve röviden jellemezni a jadrijai alkotómunkájukat.

Báhidzki Petra a tábor egyik legfiatalabb résztvevője már öles léptekkel halad klasszikus ívű művészpályáján, az ún. Kisképző elvégzése után 2010-2015 között grafikusként végzett a Magyar Képzőművészeti Egyetemen, Erasmus félévét egy neves írországi egyetemen, a Crawford College of Art and Design-on töltve. Petra sokoldalú alkotó. Egyrészt elképesztő érzékenységgű, traumákat, lelki helyzeteket a lehető legegyszerűbb módon, egyszerű vonalrajzzal kifejező grafikákat készít. (Számomra a legerősebbek például az önmagát körbetekelő test, vonalhalmazzá omlott árnyék-test ábrázolások). Kiemelkedően erős fotós munkásságát (A Mikro-makro című diplomamunkájára illetve tájképeire gondolok, egyrészt a konceptuális fotóhoz, másrészt az ún. düsseldorfi iskola új tájszemléletet képviselő túéles és reprezentatív valóságélményt nyújtó világához tudom kötni. Jadriján két kis méretű munkát készített Petra a Földöntúl 1 illetve a Földöntúl 2 című, a konkrét látvány, azaz a festésre kialakított teraszról látható tengerpart látványát keretező erősen kontinentális hangulatú (tehát a Balatonra sokkal jobban hasonlító, mint bármilyen mediterrán tájra) szigetrészeteket jelenített meg mágikus lírai hipperrealizmussal. A csend mindenségében megdicsőülő, önmaga tökéletességébe visszazáruló, érinthetetlen és tökéletes ember utáni utópisztikus álomvilágot látunk, a földtől felemelkedő, levegőperspektívák helyett lebegőperspektívát képviselő erdőrészetének levitáló fáiban. Amikor a képek készüléséről kérdeztem Petra így vallott munkájáról a „Békességben lévő nyugtalanságot, a káoszban lévő békességet akarom kifejezni. Természetbe menekül a tekintetem és a fantáziám. A tisztaságot, romlatlanságot keresem benne.” A képek alapját most nem fotó jelentette, hanem a közvetlen mondhatni plein air tájélmény. Ismét Petra szavait idézem: „Szoktam fotókat is nézegetni a képeimhez, és annak az emléke után festeni, de ez a két festmény teljesen a természet megfigyelése után készült. A színeket főleg a Jadrijáról látható szigetekről néztem a délelőtti órákban. A lebegő fák ötlete már régóta bennem volt, de az oda úton körvonalazódott ki igazán. Festés közben örültem, hogy csak ezzel kell foglalkoznom, motivált az, hogy körülöttem mindenki alkot.”

Breszkovics Bernadettel folytatnám, aki szintén a Képzőművészeti Egyetemen végzett, pár évvel Petra után 2018-ban festőművészként. Nemcsak rendszeres alkotómunkával foglalkozik, hanem tanít is, a budapesti Manzart rajziskolában és művészeti műhelyben, emellett pedig polgári munkahelyen is helyt áll. Bernadett a csapat egyik lelke volt, akinek mindenkihez volt egy kedves szava, gesztusa, simogatásként érezhető mosolya. Régóta foglalkoztatják a különböző textúrájú, transzparens anyagok, amik munkáiban kollázs-szerűen fedik egymást vagy áttetszőségük révén egymásra hatnak, színezik egymást. Festőként szereti kombinálni a festett felületet és a textileket – sokszor a textilt is festi, olykor ruhadarabokat is belekomponálni a képekbe. Az áttetszőség, a textúra fénye, a különböző sűrűségű szövet vizuálisan is nagyon izgalmas számára, mint „szűrő”. Az egymásra rétegzett áttetsző anyagokat egyfajta montázként is kezeli, és nagyon izgatja, hogy a

függönyszerű hárták hogyan engedik át a fényt, a hátteret, a tárgyakat, tájat. Detti a kiállítás egyik legserényebb alkotójaként, még a kiállítás napján december 10-én is dolgozott az egyik textilképen, Banditól kapott keretre feszítette színpompás fátyolait... Innentől élesben idézném Dettit: Jadriján volt lehetőségünk kicsit lelassulni, megfigyelni a környezetünket és jelen lenni. Ami biztos, hogy minden pillanatban más volt a hangulata, a színe, a fénye a tengernek, a helynek. Még beszéltek is, hogy néha tónak tűnik, ha szürkés és nyugodt a vízfelszín, máskor nagy hullámok voltak, mélykék árnyalatok. Ezt a folyton változó, elillanó, pillanatnyi érzést fogalmaztam meg az áttetsző, sérülékeny anyagokkal, az egymásra vetítéssel, a fényjátékkal. A művésztelepen készült munkáim címe és alapgondolata „Táj-struktúrák”. A festményekben is különböző struktúrákat figyeltem meg (víz, hullám, szél) és a kis textiles munkáknál is maga a textil gyűrődése is ad egy struktúrát és azáltal, ahogy a tájban fotózva rávetülnek sziluettek (fák, víz) – több struktúra található. Egy jó játék volt számomra, ahogyan a szita-szerű képek bekerülnek a természetbe és megszínezik az erdős részt, ugyanígy a természet rávetül a kis képekre és így „színes ablakokon” át is megfigyelhetjük a természetet.” A textilművészet és a festészet határterületén egyensúlyozó, izgalmas, rendkívül érzékeny, ha szabad így fogalmaznom nőies lélekből fakadó munkák születtek.

Haba Erika diplomás üvegművész egyéni alkotó munkája mellett üvegművész hasonlóan Dettihez és sokunkhoz hivatásszerűen és nagy alázattal adja át tudását a fiataloknak, a Kisképzőben, de más iskolákban is dolgozva. Jadriján ő is mindannyiunk támasza, meghallgatója, finom terelője segítője volt, picit talán azt is mondhatom jó értelemben vett pótanyukája volt, mert mindig bármilyen szituációban fordulhattunk hozzá bizalommal. Jadriján festett munkája, egy egyszerű természeti kép érzékeny megfogalmazása. Tengerparti vagy tóparti növényzet, mely sűrű esőfelhőbe vegyül. Cseh Tamás jut eszembe az egyik méltán legendás album az Antoine és Desiré című album egyik dala. "az eső zuhog és Desiré benne áll. Lemos az eső Desiréről mindent, kalapot, ruhát, fűzőstől cipőt. (...) Ez milyen eső? Ez komoly eső." Maga a víz elem, és az ehhez köthető archetipikus szimbolizmus Erika más munkáit (Atlantisz, Sea idol) is jellemzi. Haiku eső a tavon című üvegmunka a legközelebbi analógiája a táborban festett munkájának. „Régebbi munkáimat az elvagyódás jellemezte, a mesés fantasztikum, titokzatos múlt, a fátyolos jövő foglalkoztatott és az olyan távoli, egzotikus kultúrák, mint India és Japán. Gyerekkorom óta közel áll hozzám a japán haiku versek világa – az elillanó pillanat, hangulat megragadása és megörökítése. Ez érhető tetten sokszor a művészi igénnyel kivitelezett, egyes esetekben költői hangulatú kézműves tárgyaikon is, amelyek mindig lenyűgöztek és inspiráltak munkám során. Legújabb munkáimban erre a költőiségre és szakmai alázatra törekszem üvegtárgyaim létrehozásakor is - „üvegbe dermedteni”, megfogni az emberi lét vagy a természet pillanatait az üvegművészség kézműves technikáinak segítségével.”

Lachel Endre, azaz mőszi Bandi, a tábor most már, ha jól számolom, harmadik lelke, mert nemcsak Hrabal könyvet, hanem csipetnyi Hrabal-szellemiséget is magával hozva az Adriára, mindenkit meg tudott nevetetni, sőt volt, akit még táncoltatni is. (Talán kiterjedt tanári munkája hozományaként is?) Bandi jó értelemben véve tudott exrovertált lenni, hiszen Robi a tábor szinte minden mozzanatát megörökítő fantasztikus filmjében Bandi főszereplővé avanszált. Ő kapcsolódott legközvetlenebbül a tábor hívószavaként szereplő „Föld” tematikához. Vegyes technikával készített dinamikus félabsztrakt, olykor absztrakt lelki tájakat, színházi jeleneteket, vagy inkább emberi lélekmozgásokat megjelenítő munkáin meleg földszínekkel, és magával a földdel, mint anyaggal is dolgozik, az érintkezési mágia alapján tehát, a föld által képviselt értékeket, például a stabilitást és a(z) (megtartó) erőt képviselik. Bandi munkáinak talán a legerősebb hívószava a dinamika, a gesztus, rejtőzködően kitérő egzisztencialista létélmény-láttelek, élményeinek archetipikus lélek térképei, melyekkel a má-

sodik világháború utáni absztrakt expresszionista hagyományhoz, illetve a Wols, azaz (Alfred Otto Wolfgang Schulze) Michel Tapié nevével fémjelzett ún. informelhez csatlakozik stílusában. A 20. század elején született fiatal párizsi festőnemzedék szakított azzal az elképzeléssel, hogy a képet afféle "ablaknak" kell felfognunk, amelyen keresztül a világ látható, a fizikai és a tiszta formában megtestesült képzeletbeli-metafizikai valóság helyett egy harmadik terület érdekelte őket: a második világháborút túlélte ember belső, lelki valósága. Hasonló módon dolgozik Bandi és egyébként Folli is, lélekdiagrammokat festenek dada életörömmel, színektől, formáktól szinte felrobbanó képeik tiszta pillantások a káoszra, vagy éppen olykor maguk is káoszok? Ezt nem lehet nem is kell eldönteni. Robert Rauschenberg egyik horizontális leporello-kollázmunkáját is odatenném Bandi munkái mellé, egyszer jó lenne tényleg odatenni, ha majd a Műcsarnok kurátora leszek, Bandi, számíthatsz rám! □ Ugyanakkor Bandi munkáiban visszatérő motívum a fényablak, vagy a kompozíciót tagoló erőteljes vertikális tömbmotívum, amelyek telítettségét és súlyosságát kisebb, mozgékony vonalgesztusok sistergése oldja. A Föld tematika, egyébként a DunaPartos művészek számára már folytatásnak tekinthető, mert ahogyan a neten kutakodtam megtaláltam, hogy korábban egy másik művésztelepen már a víz témáját ellőtték a vízbe helyezett munkákkal.

Mikó F. László következik, akinek szabálytalan mégis mindig a „sárga úton” lépkedő, azaz sokkal inkább a jól megválasztott barátságokhoz kötött és nem az ún. elitművészethez (van ilyen egyáltalán?) kapcsolódó művészi életútjában fontos szerepet játszik egyrészt a színházi múlt (Csili Művelődési Ház , Budapesti Egyetemi Színpad). Laci az akadémiázt elvető, a szabadság erkölcsi imperatívuszát („Szabadon szolgál a szellem.”) hitelesen és egyedien képviselő képző és összművészeti csoporthoz a Vajda Lajos Stúdióhoz való erős máig meghatározó kapcsolódás, a Vajdas körnek , például Öcsike biztatásának köszönheti indulását. Dráma, didaktika és érzékiség. Ezek Mikó művészetének kulcsszavai. Munkáiban hihetetlenül érzékeny és kiválóan működő intuíciójára alapozva, színpadképszerűen elrendezett sziluetfiguráival teremt meg egy storytelling-helyzetet, amelyben egy drámai pillanat kimerevítésével (és kollázsfigurák képszínpadra állításával) mond el egy biblikus, olykor színpadi esetleg filmes allegóriaként olvasható- tanító és gyönyörködtető jelenetet. Nem „csak „képzőművészet, hanem tanítás, példabeszéd egy-egy kép. Egy roppant kifinomultan implicit jelentésű magánmitológia körszínpadszerűen permutálódó elemeiből épülő vizuális karneváli forgatagban, angyalok, állatfigurák, és most itt konkrétan szélben sétáló alakok jelennek meg. A szélben sétáló alakokról megint Cseh Tamás, és megint Antoine és Desiré jut eszembe... de hát miért is ne, amikor Jadriján is sokat hallgattuk és beszélgettünk is Róla. (Antoine s Desiré kabátjuk lobog, Már attól tartok feldőlnek. S félttem magam, mi lesz ha majd Túlön-túl előre dőlök. Tü-rüp tü-rü-rüp tü-rü-rüp De itt van a dal a számon kijön Tamasznak hasznos légáram. A föld felé énekelünk Nehogy túl előre dőljünk.”) Aztán itt van több képen is a kutya-motívum, melynek van egy teljesen egyéni, személyes jelentése Laci festészetében, annyit talán elárulhatok, hogy gyermekkorban átélt veszteségélményhez kapcsolódik, azaz amikor felbukkan Laci képeinek színpadán az egy veszteség feldolgozásának jele is lehet. A kutya ugyanakkor a farkas közeli rokona. Minden mitológiában az alvilág, pokol képzetei társulnak hozzá. A holtak világához tartozása folytán a kutya lélekvezető. Anubisz a kutyafejű isten Egyiptomban a halotti kultuszhoz kapcsolódik, illetve a kutyavonítás halálhírt jelent az európai néphitben, „Aki dudás akar lenni, pokolra kell annak menni, ott vannak a szőrös kutyák, abból lesznek a jó dudák.” A kutya mint szimbólum, attribútum, totemállat, vagy kutya-alterego hangsúlyosan jelen van a művészettörténetben, itthon csak a legszembetűnőbb példa El Kazovszkij kutyaalakja. A kutya nemcsak veszteség toposz Lacinál, hanem gyaníthatóan lélekvezető állat is (a kaszás pofájába röhögő David Bowie-festmény is ezt a benyomást erősíti benne,) segít felkészülni a legszebb és megrendítőbb utolsó csatára, a halálra, méghozzá tudatosan és emelkedetten (ars

moriendi). A harmadik kulcsszó, az érzékiség pedig a figurákat olykor ködszerűen bekebelező, olykor forgószélként felröptető felületek transzparens művességében, finom részleteiben érhetőek tetten, ebben a fantasztikusan izgalmas, és Láng Eszterrel egyet értve titokzatos művészi univerzumban.

Rácz Róbert, alkalmazott művész, video és fotó területen, de belekóstolt a politika világába is. Robi észvesztően kifinomult humora, szoliditása, érzékeny, tapintatos személyisége nagyon jól kiegészítette a tábor több férfi szereplőjének karakterét. Robi kapcsolódása Dunaharasztihoz és a Laffert Kúriához igen erős, hiszen Laci és Gaál Sándor biztatására 2012 környékén létrehozta Laffert Fotóklubot, amely a fiatal tehetségek felkarolását tűzte ki céljává. Az ebben a hivatalos formában már nem működő alkotócsapat, informális körként ma is létezik, és virul. Robi már komoly, kidolgozott forgatókönyvvel érkezett a táborba, és a tábor teljes egészében hősiesen forgatott, hogy kiderítse a dokumentumfilmjében hogy vajon a tábor részt vevőit, akik közül ketten a bűzös faluból Áporkáról érkeztek, vajon Jadriára is követte -e a bionikus borz.... Erre a kérdésre a filmben fogjuk megtalálni a választ.

Uzsák Sándor eredetileg kereskedő virágkötő, virágbolt tulajdonos, képzőművészettel jó pár évtizede foglalkozik. Plasztikai érzéke az egyik kiemelkedő talentuma, sok más mellett, például egészen sajátos humora mellett. A természetben látható, tapasztalható élményeket, tárgyakat óriási találékonysággal válogatja ki és rendezi újra dobozmunkáiban. A doboz, persze ez nektek nem újdonság, de leírom, külön műfaj a képzőművészetben a „klasszikus” szurrealista (vagy sült realista!) Joseph Cornelltől kezdve itthon Újházi Péterig). Ugyanakkor most bemutatott munkáiban Sanyi a felületek és a text (azaz a nyelvnélküli szövegek) és a festménybe épített különböző textil illetve tárgy-applikációkra összpontosított, nagyon sikeresen. Nem tudok senkit se kiemelni kilencünk közül, mert mindenki zseniálisan ügyes volt, de voltak bizonyos látogatók - név nélkül, had idézzem őket - szerint Sanyi fejlődött legtöbbet magához képest Jadriján. Vajon ez lehetett a némaság záloga? Talán. A bölcs tanító szerepében, tényleg ő hallgatott a legtöbbet, és keveset szőtt, de akkor nagyot. Élénk, többnyire meleg színekkel, erőteljes gesztusokkal készített festménysorozata (A Jadrija párnája tréfás címadás, nem Závada Péter regényére utal inkább csak DADA gegként értelmezhető) az adriai tájélmény lenyomatának tekinthető.

Voli (ejtsd: foli) azaz Volker Schwarz ulmi születésű, német származású rendkívül inspiráló személyiségű és termékeny művész, többek között Tölg- tanítvány. Bandi „párja” abban az értelemben, hogy egyrészt szeretnek együtt fürdeni, másrészt ismét az informel, a DADA és pop art a hívószavak jönnek elő munkáinak stílusba való passzírozásának igen erőltetett és kegyetlen értelmezői aktusában. Voli szerénysége, kedvessége, segítőkészsége és derűs nyugalma jól egyensúlyozza a munkáiban megnyilvánuló sodró erejű dinamikát, szinte pollocki mágikus erőt, amely a tiszta színekkel megfogalmazott olykor feliratokat, inskripciókat olykor graffiti szerű jeleket, titkokat rejt el, de képeiben a legfontosabb mindig a kompozíció egészének lélegzése, mozgása, dinamikus egyensúlya. Bandival Voli egy műteremben dolgozik, ennek folyományaként sok közös kiállítást is csináltak már, lásd interaktív, forgatható munkák, illetve egymással párba állított és párban kiállított alkotások.

Jómagam, Molnár Eszter, kezdő képzőművészként , két kis A/4-es munkát adtam be a kiállításra. Fotó alapján a helyszínen festettem az egyiket, az akvarellt, az egy jadrijai tájbrázolás, a másik pedig egy a Lacitól kapott ÉS folyóiratból kivágott kollázs-darabkára épült munkácska, talán a Kékből a pirosba táncoló fogtündér címre keresztelném legszívesebben. Egyik festő barátom szerint ezek a munkák „friss levegőt közvetítenek”. Az akvarellre azt mondta még, hogy olyan érzése van, amikor nézi, hogy „mintha egy tengerparti szobában állnék, ahova és mindjárt betör a hullám”.

Hullám? Vagy Hullád? Kié? Vagy a Borz? Mindkettő betört a szobába, de...hát nem haltam meg, túléltem, szóval nem lett igaza a Tamásnak. Talán én voltam az egyetlen olyan résztvevő, aki senkit nem ismert a csoportból a tábor előtt. Amint kiszálltam a taxiból 2020. október 4-én hajnal 7 órakor, azonnal éreztem, hogy a legjobb helyre tévedtem, már megint véletlenül. Már a legelső kézfogásoknál tudtam, hogy nem kell ide a rejtőzködés, az óvatos távolságtartás, itt ebben a közegben lehetek önmagam, sőt itt önmagam tudok lenni, hiszen csupa jó humorú szívember vesz körül. Tény, hogy lassan két éve állandó feszültségben élünk. Mióta először Kínában majd az egész földön végigsöpört egy alattomosan pusztító járvány, mely sokféle lelki, testi anyagi válságot generál folyamatosan és még messze a vége, ha lesz vége egyáltalán valaha. Mindannyian poklokat jártunk, és járunk és megtapasztaljuk a lélek sötét éjszakáját, azt a próbatételt, amit mindenkinek, aki itt a földi élet keretei között létezik, előbb vagy utóbb meg kell tapasztalnia. A háborús hangulat, sőt kimondható maga a háború kézzel fogható, hiszen világszerte veszélyhelyzetet hirdettek a kormányok, határokat zárnak és nyitnak, már nem is igazán lehet követni pontosan milyen rendszer alapján. Ez a nyomasztó légkör a keret, de még mindig csak a „keret” és ezt optimistán mondom. A világhelyzet feszültsége, azaz a nagyvilág, még mindig csak körülmény. Egyik legkedvesebb magyartanárom Csécs Barnabás életfilozófiája volt, amit én is osztok, hogy sosem a nagyvilág - hiszen annak szörnyűségeire nincs igazán befolyásunk - számít csakis a kisvilág. Sajnos nem igazán vannak, vagy nagyon ritka madarak az igazi közösségek, szűk családi vagy baráti szinten ketten-hárman, négyen-ötten, kilencen tízen tudunk összegyűlni az ő nevében. Csakis a magánélet a fontos, illetve csak az lehetséges, és hiszem, hogy igaz, hogy a pénz és a karrier és siker szentháromságában hívők mellett van egy olyan tábor is akiknek „a barátság a szeretet, a pihenés fontosabb” és mindennél! Még annál is, hogy megengedve, de nem mindenáron akarva jegyzett, befutott művészek legyenek. Azaz ma, egy erőteljesen transzhumán, poszthumán □ individualista korban a harmonikus létezés egy a nagyvilágtól elvonuló exkluzív polgári, hogy ne mondjam rokkó légkörben képzelhető el, egyfajta elefántcsonttoronyba vonulással, azaz splendid isolation-nal megfűszerezve. És az igazi háború, az igazi megpróbáltatás sem kívül a világban zajlik, hanem a lélek próbatétele: harc és küzdelem a magánnyal az elszigeteltséggel, a félelemmel, a meg nem értettséggel, a frusztrációkkal, a másikkal, önmagukkal és így tovább. Ezért van kimondhatatlanul nagy szükség alkotóközegre, egyáltalán bármilyen közegre, és lélegzetvételnél is minőségi társaságban, minőségi munkával töltött időre mindannyiunknak. Szükségük van identitásunk teljesebb megéléséhez olyan csoportokhoz tartozni, ahol az egyének kölcsönösen inspirálják, támogatják egymást és ahol, ahogy láttam jóban-rosszban igyekeznek összetartani (itt had utaljak Uzsák Sanyi gyógyulásáért való szorításra és konkrét segítségnyújtásra, aki nemrégiben élte túl sikeresen a covidot) egy olyan védő-óvó szeretetközösséget és alkotóközéget létrehozva, amely a világi járvány okozta testi és lelki válsághelyzetre egyértelműen gyógyírt jelent. Köszí, hogy idáig bírtátok, és elolvastátok hosszú litániám! Köszönöm, hogy Veletem lehettem, remélem, folytatjuk, a legutóbbi hírek szerint Somlón. Vale, kedveseim. Azért alkossatok otthon is!

Nemzeti
Együttműködési
Alap

MINISZTERELNÖKSÉG

BETHLEN GÁBOR
Alapítvány

Határtalan művészet - Magyar föld a környező országokban
EMT-E-CIVIL-21-0001 pályázat keretében megvalósított projekt